

Уакыпова Ляззат Уакыповна

Домбыра сыныбының Бірінші

санатты педагогы

Р. Бағланова атындағы

№2 балалар музыка мектебі

Астана қаласы

Тақырыбы: «Заманауи музыка тәрбиесі»

Аннотация.

Бұл мақалада заманауи музыканың жастар тәрбиесіндегі маңызы жан-жақты қарастырылады. Музыка – тек өнер емес, сонымен қатар жеке тұлғаның дамуына, оның рухани және мәдени қалыптасуына ықпал ететін маңызды құрал. Заманауи музыканың эстетикалық, моральдық, патриоттық және интеллектуалдық тұрғыдан жастарға тигізетін әсері талданады.

Эстетикалық тәрбие тұрғысынан қарағанда, музыка жастардың талғамын қалыптастырып, олардың көркемдік қабылдау қабілеттерін арттыруға ықпал етеді. Моральдық-этикалық тұрғыдан музыка адамдар арасындағы қарым-қатынасты жақсартып, мейірімділік пен адамгершілік қасиеттерді нығайтады. Патриоттық тәрбие ретінде ұлттық және заманауи музыка жастардың өз халқының мәдени мұрасын құрметтеуіне және оны жаңғыртуына мүмкіндік береді. Сонымен қатар, музыка интеллектуалды даму құралы ретінде логикалық және шығармашылық ойлауды дамытуға көмектеседі.

Жастарға музыканың әсері екі жақты: бір жағынан, ол тұлғаның мәдени және рухани дамуына оң ықпал етсе, екінші жағынан, кейбір музыкалық бағыттарда теріс мазмұндар кездесуі мүмкін. Сондықтан музыканы тәрбиелік мақсатта тиімді пайдалану қажеттілігі туындайды. Бұл үшін музыкалық білім берудің маңыздылығы, ұлттық және заманауи музыка үйлесімін сақтай отырып, жастардың музыкаға деген қызығушылығын арттыру жолдары қарастырылады. Сондай-ақ, жастардың саналы музыкалық талғамын қалыптастыру және олардың тұлғалық дамуына әсер ету тетіктері ұсынылады.

Қорытындылай келе, заманауи музыка жастарды тәрбиелеудің маңызды құралы бола алады. Алайда, оның сапасы мен мазмұнына ерекше назар аудару қажет. Осылайша, музыканың жастар өміріндегі орны мен рөлін дұрыс бағытта дамыту – педагогтар мен ата-аналардың жауапкершілігіне жүктеледі.

Саналы тыңдау мәдениетін қалыптастыру – жастарды музыканы мағынасына, мазмұнына мән беріп тыңдауға үйрету.

Қорытынды. Заманауи музыка – тәрбиелік маңызы зор құрал. Оның көмегімен жастардың рухани және мәдени дамуына ықпал етуге болады. Алайда, оның сапалы және мағыналы болуын қамтамасыз ету – ата-аналар мен педагогтардың басты міндеті. Сондықтан музыка тыңдау мәдениетін қалыптастыру және жастардың музыкалық талғамын дамыту маңызды аспектілердің бірі болып қала бермек.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Ахметова, С. Музыкалық білім беру және оның даму ерекшеліктері. Алматы: Өнер баспасы. 2019.
2. Құдайбергенова, Г. Қазақ ұлттық музыкасы және оның қазіргі заманғы ықпалы. Нұр-Сұлтан: Ұлттық мәдениет институты. 2020.
3. Назарбаев, Н. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру. Астана: Елбасы кітапханасы. 2018.
4. Төлегенова, Р. Цифрлық технологиялар және музыкалық білім беру. Қарағанды: Білім академиясы. 2021.
5. Smith, J. The Evolution of Music Education: Past, Present, and Future. Oxford: Oxford University Press. 2017.
6. Williams, P. Digital Innovations in Music Pedagogy. New York: Routledge. 2015.
7. UNESCO. Global Report on Music Education. Paris: UNESCO Publishing. 2022.
8. Қазақ ұлттық өнер университеті. Қазақстандағы музыкалық білімнің даму тарихы. Нұр-Сұлтан: ҚазҰӨУ баспасы. 2020.
9. Жұмабеков, Ә. Дәстүрлі музыка және заманауи оқыту әдістері. Шымкент: Оқу-әдістемелік орталығы. 2016.
10. Miller, L. Artificial Intelligence and Music Learning. Cambridge: Cambridge University Press. 2019.

